

Dosarul nr. 3ra-574/20

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (jud: V. Hudoba)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: V. Movilă, N. Veleva, E. Dvurecenschii)

ÎN C H E I E R E

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Leonid Decev,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Leonid Decev
împotriva Ministerului Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor (succesori în
drepturi Agenția Servicii Publice, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii
Moldova) cu privire la contestarea răspunsurilor, încasarea prejudiciului moral,
restabilirea dreptului lezat și anularea pașaportului cu obligarea eliberării unui alt
pașaport,

împotriva deciziei din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă:

La 24 iunie 2016, Leonid Decev a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (succesori în drepturi Agenția
Servicii Publice, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova) cu
privire la contestarea răspunsurilor, încasarea prejudiciului moral, restabilirea dreptului
lezat și anularea pașaportului cu obligarea eliberării unui alt pașaport.

În motivarea acțiunii reclamantul Leonid Decev a indicat că la data de 05 mai
2016 a depus în adresa Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al
Republicii Moldova cerere privind eliberarea adeverinței precum că pașaportul străin
i-a fost eliberat în baza buletinului de identitate, certificatului de naștere, certificatului
de căsătorie perfectate în limba rusă, în care era indicat numele, prenumele,
patronimicul - Decev Leonid Dmitrievici, născut la 11 august 1950, din care motiv a
solicitat confirmarea informației prin adeverința eliberată de Ministerul Tehnologiei
Informaționale și Comunicațiilor al Republicii Moldova în limba rusă.

Reclamantul a menționat că la data de 24 mai 2016 a primit răspunsul de la
Ministerul Tehnologiei Informaționale și Comunicațiilor prin care i-a fost explicat că
datele personale ale solicitantului, în pașaportul cetățeanului Republicii Moldova se
introduc în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (7) al Legii nr. 273-XIII din

09 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, care nu prevede și indicarea patronimicului. Suplimentar, a fost informat că ÎS CRIS „Registru” eliberează adeverințe în limba de stat, pentru plata corespunzătoare, conform actelor normative ale întreprinderii, care se confirmă prin informația din Registrul de Stat a Populației privind eliberarea actelor de identitate și date personale ale solicitantului.

Reclamantul a mai menționat că la 14 iulie 2016 Ministerul Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova a examinat cererea lui Decev Leonid privind eliberarea adeverinței ce confirmă eliberarea pașaportului cetățeanului Republicii Moldova și a comunicat că datele personale ale solicitantului în pașaportul cetățeanului Republicii Moldova se introduc în conformitate cu art. 2 alin. (7) al Legii nr. 273-XIII din 09 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, care există și patronimicului. Astfel, pașaportul eliberat pe numele lui Decev Leonid, corespunde cerințelor legislației în vigoare.

Reclamantul Leonid Decev a relatat că răspunsurile eliberate de Ministerul Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova sunt neîntemeiate care încalcă dreptul cetățeanului Republicii Moldova de a avea patronimicul ca reprezentant al poporului găgăuz, domiciliat în autonomia găgăuză «Găgăuz Eri» a Republicii Moldova, care are dreptul de a indica în actele de identitate numele – „Decev”, prenumele – „Leonid” și patronimicul – „Dmitri” cu indicarea în pașaportul străin.

Reclamantul Leonid Decev a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea răspunsurilor Ministerului Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova din 24 mai 2016 și din 14 iulie 2016 privind refuzul a indica în adeverință și pașaportul străin a patronimicului solicitantului, ca neîntemeiate care încalcă onoarea și demnitatea omului cu privirea dreptului de a avea patronimicul în pașaportul străin și în alte documente, restabilirea dreptului de a avea patronimicul în pașaportul străin, anularea pașaportului străin seria A 29xxx03 PA MxxA, eliberat la 18 aprilie 2007 fără indicarea patronimicului – „Decev Leonid”, eliberarea pașaportului străin din contul mijloacelor Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova.

Prin hotărârea din 27 februarie 2019 a Judecătoria Comrat, sediul Central a fost respinsă ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Decev împotriva Ministerului Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor a Republicii Moldova (succesor în drepturi Agenția Servicii Publice) cu privire la declararea nulității răspunsurilor din 24 mai 2016 și din 14 iulie 2016 privind refuzul de a indica în adeverință și pașaport a patronimicului, ca unele care încalcă dreptul de a avea patronimicul în pașaportul străin și în alte documente, cu privire la încasarea prejudiciului moral în sumă de 1 000 lei, cu privire la restabilirea dreptului lezată și anularea pașaportului cu obligarea eliberării unui alt pașaport din contul Ministerului Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor a Republicii Moldova.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Leonid Decev a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse ca fiind legală și întemeiată.

Prin decizia din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de Leonid Decev, s-a casat parțial hotărârea din 27 februarie 2019 a Judecătorei Comrat, sediul Central, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Leonid Decev împotriva Ministerului Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor (succesori în drepturi Agenția Servicii Publice, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova) cu privire la contestarea răspunsurilor, încasarea prejudiciului moral, restabilirea dreptului lezat și anularea pașaportului cu obligarea eliberării unui alt pașaport, în partea respingerii pretențiilor lui Leonid Decev privind contestarea răspunsurilor Ministerului Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor din 24 mai 2016 și 14 iunie 2016 și a fost emisă în această parte o altă decizie, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Leonid Decev împotriva Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova – succesori în drepturi a Ministerului Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor, în partea pretențiilor privind declararea nulității răspunsurilor Ministerului Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor din 24 mai 2016 și 14 iunie 2016, în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că lui Leonid Decev i-a fost eliberat pașaportul serie A 29xxx03 din 18 aprilie 2007 valabil până la 18 aprilie 2017, cu indicarea numelui – „Decev” și prenumelui – „Leonid” fără indicarea patronimicului – „Dmitri”. Astfel, adresându-se către Ministerul Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor a RM a primit răspunsurile, precum că pașaportul i-a fost eliberat în conformitate cu prevederile legii, răspunsuri pe care Leonid Decev le contestă în instanța de judecată.

Instanța de apel a reținut că prima instanță corect a conchis că nu există obligația de a indica patronimicul în pașapoartele tuturor cetățenilor Republicii Moldova. În acest sens nu există norme legale, legiuitorul nu admite variații privind chestiunea dată, încât lista informației ce se conține în pașaportul Republicii Moldova, este indicată în art. 2 alin. (7) al Legii nr. 273-XIII din 09 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, listă ce nu poate fi completată de către părți prin acordul acestora sau la cererea persoanei căreia i se eliberează documentul respectiv.

La fel, întru indicarea în buletin și pașaport a patronimicului, nu pot fi reținute argumentele lui Leonid Decev, precum că această obligativitate este prevăzută de Convenția-cadru ”pentru protecția minorităților naționale”, adoptată la Strasbourg, Franța la 01 februarie 1995 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1001-XIII la 22 octombrie 1996. În acest sens este de notat faptul că potrivit art. 11 alin. (2) din Convenția menționată, părțile sunt obligate să recunoască pentru fiecare persoană, care aparține minorităților naționale dreptul de a se folosi de numele său, prenumele și patronimicul în limba minorității date, dar și dreptul la recunoașterea lor oficială în conformitate cu condițiile prevăzute de sistemele lor de drept. Astfel, instanța de fond just a considerat necesar de a remarca art. 20 al Convenției menționate, care prevede că exercitarea drepturilor și libertăților decurg din principiile înscrise în prezenta Convenție-cadru și că orice persoană aparținând unei minorități naționale va respecta legislația națională și drepturile celorlalți, în special ale persoanelor ce aparțin majorității sau altor minorități naționale. Deci, recunoscând necesitatea excluderii patronimicului din pașapoartele cetățenilor Republicii Moldova,

legiuitorului se călăuzește și de drepturile persoanelor, care aparțin majorității poporului Republicii Moldova. Mai mult ca atât, Leonid Decev chiar dacă indică că conform obiceiurilor poporului găgăuz este necesar de indicat în acte și patronimicul, această poziție a sa nu are la bază temei legal. La depunerea cererilor către Ministerului Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor, acesta le înaintează în limba rusă și nu demonstrează prin nimic faptul că în limba găgăuză, în actele de identitate se utilizează și patronimicul.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 24 februarie 2020, Leonid Decev a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii depuse de Leonid Decev.

În motivarea recursului recurentul Leonid Decev a indicat că își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Recurentul a indicat că este necesar a fi declarate nule răspunsurile Ministerului Tehnologiei Informației și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova din 24 mai 2016 și din 14 iulie 2016 privind refuzul de a indica în adeverință și pașaport patronimicul și astfel este privat dreptul de a avea patronimicul în pașaportul străin și în alte documente.

Recurentul a mai indicat că instanțele judecătorești inferioare eronat au aplicat normele de drept material și procesual pertinente speței date. Totodată, a reiterat circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

La 04 mai 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova și Agenției Servicii Publice copia recursului declarat de Leonid Decev împotriva deciziei din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Cahul (f.d. 72 vol. I).

Completul specializat relevă că Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova și Agenția Servicii Publice au recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 83-84 vol. I).

La 21 mai 2020 Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova a depus referință la recursul declarat de Leonid Decev împotriva deciziei din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Cahul solicitând respingerea recursului ca inadmisibil.

Intimata Agenția Servicii Publice nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Leonid Decev împotriva deciziei din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Cahul.

Conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Luând în considerare că decizia Curții de Apel Cahul a fost adoptată la 30 ianuarie 2020, iar recurentul Leonid Decev a declarat recurs la 24 februarie 2020, Completul ajunge la concluzia că recurentul s-a conformat prevederilor legale prevăzute la art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei,

completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva

Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 7 p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurentul Leonid Decev este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Leonid Decev se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan